EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.11.2017
SWD(2017) 382 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUME AF KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Kommissionens forordning (EU) Nr. .../...

om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet

{C(2017) 7774 final} - {SWD(2017) 383 final}

Resumé

Konsekvensanalyse af Kommissionens forordning om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet

A. Behov for handling

Hvorfor? Hvad er problemstillingen?

Balanceringsmekanismer er ikke kun et teknisk spørgsmål om at forbedre systemets stabilitet, men har væsentlige handelsmæssige virkninger og konsekvenser for konkurrencen. Når TSO'er griber ind for at skabe balance mellem udbud og efterspørgsel, står de ofte over for **utilstrækkelig konkurrence om balanceringstjenester**, idet der er få tilgængelige leverandører, der kan sikre balancen. Den manglende konkurrence udspringer af prisfastsætningen af balanceringsenergi og en utilstrækkelig anvendelse af grænseoverskridende transmissionskapacitet (dvs. fragmenterede nationale balancemarkeder). På nuværende tidspunkt er der store forskelle mellem priserne på balanceringsenergi i Europa, og der mangler effektive regler, der muliggør en effektiv anvendelse af grænseoverskridende transmissionskapacitet til balancering. De nuværende metoder til aktivering af balanceringsenergi udnytter ikke nettets fulde potentiale og medfører, at tilgængelig kapacitet ikke bliver brugt. De nuværende priser på balanceringsenergi afspejler ikke altid knaphed eller belønner fleksibilitet.

Hvad kan der forventes af initiativet?

Stigende mængder af vedvarende elektricitet, navnlig fra vindkraftproduktion, og andre ændringer, der er rettet mod at opnå en lavemissionsøkonomi, kræver, at elsystemet kan integrere mere ustabile og mere distribuerede produktionskilder. Den foreslåede gennemførelsesretsakt forventes at **sikre en balance mellem elektricitetsudbuddet og -efterspørgslen til den lavest mulige pris** til forbrugerne for at fuldende integrationen af det indre elektricitetsmarked.

Hvad er merværdien ved handling på EU-plan?

De foreslåede foranstaltninger vil tage hånd om den ineffektive udnyttelse af det europæiske elektricitetstransmissionsnet ved at forbedre koordineringen, harmoniseringen og gennemsigtigheden af balancemarkederne, **øge anvendelsen af tilgængelig grænseoverskridende transmissionskapacitet** med henblik på balancering og samtidig styrke systemsikkerheden og integrationen af elektricitetsmarkederne for at **fremme konkurrencen**. Desuden vil der opnås et mindstemål af harmonisering for at fuldende integrationen af det indre elektricitetsmarked. Derefter overlades gennemførelsen af reglerne på markedet til TSO'er og nationale tilsynsmyndigheder.

B. Løsningsmodeller

Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige politikmodeller er overvejet? Er der en fortrukken løsningsmodel? Hvorfor?

Balancemarkedernes funktion kan forbedres ved at tage hånd om årsagerne til den manglende konkurrence om balanceringstjenester, navnlig:

- ved at harmonisere prissætningsmetoden for balanceringsenergi og
- ved at anvende grænseoverskridende transmissionskapacitet til udveksling af balanceringsenergi.

Med henblik herpå overvejes følgende løsningsmodeller:

- **Basisscenarie: ingen yderligere indsats fra EU's side**
- **Løsningsmodel 1: harmonisering af prissætningsmetoden for balanceringsenergi**
  - **Løsningsmodel 1.A:** pay-as-cleared-metoden
  - **Løsningsmodel 1.B:** pay-as-bid-metoden
- **Løsningsmodel 2: anvendelse af grænseoverskridende transmissionskapacitet til udveksling af balanceringsenergi**
  - **Løsningsmodel 2.A:** *kun* grænseoverskridende udveksling
  - **Løsningsmodel 2.B:** grænseoverskridende *og* national udveksling
  - **Løsningsmodel 2.C (forkastet):** styrkelse af regionale regulerende myndigheder, der varetager opgaver som overnationale balanceringsaktører

Analysen har vist, at løsningsmodel 1.A er en forudsætning for iværksættelse af alle delløsningerne under løsningsmodel 2, og at løsningsmodel 1.A og delløsningerne under løsningsmodel 2 dermed supplerer hinanden. Selv om løsningsmodel 2.C forventes at medføre de største fordele, er der på nuværende tidspunkt intet retsgrundlag i den tredje energipakke, der kan understøtte den, og det er derfor blevet besluttet ikke at gå videre med denne løsningsmodel.

Analysen viste, at **løsningsmodel 2.B kombineret med løsningsmodel 1.A** er det mest hensigtsmæssige valg i forhold til at opnå formålet med forslaget. Denne præference forudsætter en pay-as-cleared-metode (marginalpriser) for balanceringsenergi, standardisering af balanceringsprodukter og etablering af europæiske balanceringsplatforme, der skal muliggøre koordinering af driftsprocesser mellem transmissionssystemoperatører. Denne koordinering bygger stadig på ideen om lokale ansvarsområder inden for individuelle balanceringszoner, som består af et eller flere systemområder, men som ikke nødvendigvis dækker mere end én medlemsstat. Således er strategien forenelig med de nuværende principper for driftssikkerhed.

Hvem støtter hvilken løsning?

De fleste interesseparter går ind for at gennemføre en pay-as-cleared-metode sammen med en bindende forordning om både grænseoverskridende *og* national udveksling af balanceringsenergi. I marts 2016 understregede Firenze-forummet balancemarkedernes store betydning for et velintegreret og velfungerende indre elektricitetsmarked og opfordrede Kommissionen til hurtigt at bringe forordningen om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet ud til medlemsstaterne.

C. Den foretrukne løsnings indvirkninger

Hvad er fordelene ved den foretrukne løsning (om nogen, eller de vigtigste)?

Løsningsmodel 2.B kombineret med løsningsmodel 1.A kan medføre **væsentlige positive velfærdseffekter** gennem en mere effektiv anvendelse af den europæiske eltransmissionsinfrastruktur, hvilket resulterer i mere likviditet og mere konkurrence. De foreslåede foranstaltninger vil bidrage til at tiltrække investeringer i produktionen, hvor de har den største virkning, og mindske behovet for at investere i udbygning af nettet eller backupkapacitet til uregelmæssige energikilder.

I løsningsmodel 2.B har TSO'er ikke kun ret til at udligne deres ubalancer, men også til at udveksle standardiserede balanceringsprodukter. Udveksling af standardiserede balanceringsprodukter resulterer i en mere omkostningseffektiv udnyttelse af ressourcer: de dyreste tilgængelige enheder anvendes til nedregulering, mens de billigste anvendes til opregulering. Den samlede effekt af processen til udligning af modsatrettede ubalancer og grænseoverskridende udveksling af balancering udmønter sig i besparelser på **ca. 479 mio. EUR om året** sammenlignet med basisscenariet. Kun løsningsmodel 2.C kan bibringe næsten alle disse fordele, mens dette ikke er tilfældet for løsningsmodel 2.A.

Hvilke omkostninger er forbundet med den foretrukne løsning (om nogen, ellers de vigtigste)?

De samlede omkostninger ved løsningsmodel 2.B kombineret med løsningsmodel 1.A er knyttet til to aspekter. Den første række omkostninger er knyttet til udvikling af en fælles teknisk registeransvarlig, en afregningsproces og et system til udligning af modsatrettede ubalancer. Den anden række omkostninger er knyttet til etableringen af europæiske balanceringsplatforme, herunder foranstaltninger vedrørende clearingproces og algoritme, hosting, vedligeholdelse og support. Omkostningerne ved løsningsmodel 2.B beløber sig til mellem **76,1 og 96,4 mio. EUR** i udviklingsomkostninger og mellem **1,8 og 4,6 mio. EUR** i yderligere årlige driftsomkostninger. Der vil muligvis være yderligere omkostninger for interesseparterne som følge af en ændring af nogle balanceringsprocedurer i det nye system, men også omkostningsbesparelser, idet der vil være flere harmoniserede produkter og tjenester i hele Europa.

Hvilke virkninger er der for SMV'er og konkurrenceevnen?

Forordningen vil øge andelen af vedvarende energikilder og fremme efterspørgselsreaktionen på balancemarkederne. Den forventes at forbedre den fremtidige konkurrenceevne hos EU's teknologileverandører inden for elektronik og elektroteknik, som hovedsageligt består af SMV'er.

Vil der være store virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Forordningen sigter mod at forbedre koordineringen mellem TSO'er ved at skabe mere gennemsigtige og harmoniserede regler. Dette forventes at nedbringe og forenkle deltagelsen i balancemarkedet.

Vil der være andre væsentlige virkninger?

Der forventes ikke yderligere væsentlige virkninger.

Proportionalitet?

Løsningsmodel 2.B kombineret med løsningsmodel 1.A skaber en balance mellem en forbedring af balancemarkedernes generelle konkurrenceevne, effektivitet og pålidelighed og muliggør overgangen til en lavemissionsproduktion af elektricitet, samtidig med at det europæiske samarbejde fremmes, og der gives plads til national gennemførelse.

D. Opfølgning
Hvornår vil politikken blive revideret?
Forordningen indeholder specifikke bestemmelser med henblik på overvågning af udviklingen i de foreslåede foranstaltninger. På baggrund af denne overvågning og under hensyntagen til videreudviklingen af elektricitetsmarkederne samt etableringen af europæiske balanceringsplatforme kan Kommissionen ændre den foreslåede forordning på et senere tidspunkt. Forordning (EF) nr. 714/2009 giver udtrykkeligt interesseparterne ret til at foreslå ændringer.